

Dr. Brumen meni, Drevenski se bi bil moral ž njim, kot zastopnikom zasebne tožiteljice poravnati, a g. dr. Mravlag ga zavrne, „da se vsakomur ne poljubi z dr. Brumem občevati.“ Ko se proti tem besedam hoče dr. Brumen okovariti, reče mu g. dr. Mravlag, da njemu bi ne delalo veselja, ako bi moral s človekom občevati, o katerem so svoječasno porotniki pri neki obravnavi kot dokazano spoznali, da je (dr. Brumen) denuncijant (ovaduh).

Dr. Brumen razpravlja o besedi „Gspusi“ ter pravi, da pomenja to nekako ljubavno razmerje, katero tudi spolovno občevanje izraža. Trdi tudi, da se v časniku „Pettauer Zeitung“ iz zasede dopisuje in da je kaj lahko, na ta način komu na časti škodovati. Na ti dve trditvi odgovori g. dr. plem. Plachki, da tisti, ki besedo „Gspusi“ tako razlaga, nemščine ni dovolj zmožen, z drugo trditvijo pa se je dr. Brumen sam po licah udaril. Saj je pisatelj dotičnega poročila odkrito in pošteno priznal, da je omenjeno pisal in tedanji odgovorni urednik, da je tisto v natis oddal. Tako se ravna pri nemških časnikih, medtem stoji reč pri nasprotnikih ravno narobe. Ti-le streljajo iz zasade s zastrupljenimi pušcami, ki resnično morejo enega ali drugačega na imetju ali časti oškodovati.

Po sijajnem, dobro premišljenem govoru dr. Mravлага, po lahko umevnih razjasnilih v gladkih besedah dr. plem. Plachkija in dr. Posseka, sklenil je predsednik posnetek ter porotnike pravno podučil. Po kratkem posvetovanju pridejo ti-le zopet v dvorano. Gledé obtožencev Drevenski in Spritzey so zanimali vsa vprašanja in sicer z 10 proti 2 glasoma, gledé ostalih dveh obtožencev (Blanke in Jahn) pa enoglasno, bili so toraj vsi obtožbe in stroškov oproščeni.

Iz te pravde se jasno razvidi, na kakšen način se tiskovne tožbe proti nemškim časnikom vlagajo in kakšen izvor imajo. Tožiteljica je namreč povedala, da še tožiti mislila ni, šla je s svojo ranjeno roko k dr. Beli Stuhelu, zdravniku v Ptiju in ta jo je lečil ter opozoril, da je v časniku „žaljena“ in da mora tožiti. Podala se je toraj k dr. Brumenu.

Gospod dr. Stuhec je vendar mnogostranski mož Poleg svoje obširne zdravniške prakse, ki pa tudi nemške kroge obsega, ima še zmiraj časa dovolj, brezplačno pravnike svete dajati, ki pa kakor v predležečem slučaju — bodo dotični varovanki precej dragi prišli. „Čevljar ostani pri tvojem kopitu“, ne izgleda nič pri tem. Prijatelj in somišljenik mora pri obravnavi prav debele slišati: devica Julčika, ki je bila tako nehotje v pravdonapeljana, je takorekoč šele skozi ta proces na svoji časti trpela, ker je bila primorana, v javnost stopiti. Ona ima okoli 900 kron dedščine, ta pa še četrtino stroškov ne bode pokrila; kdo bode plačal ostalo svoto, na to smo v resnici radovedni! Gospod zdravnik Stuhec, ne svetujte v prihodnje v jurističnih zadevah, zgubiti znate vso zaupanje, akoravno vas morebiti priložnost, si nad nemškim časnikom jezo ohladiti, prav mika!

Julčka, ti pa se zahvaljuj svojim skrbnim sveto-

valcem in voditeljem ter bodi v prihodnje previdna, predno se odločiš po njih nasvetih in navodilih postopati, ker pripetiti se bi ti znal po pregovoru zopet maler, ki se je tokrat v pravem smislu besede uresničil: „V jamo pade, kdor jo drugemu koplje.“

Iz spominskih zapiskov. Dne 23. junija 1900 je stal tukajšni učitelj g. Viljem Frisch kot obtoženec pred porotnim sodiščem v Mariboru, ker je tukajšnjemu advokatu dr. Brumenu očital, da je ovaduh. Frisch je bil **nekričivim spoznan**, ker so porotniki **enoglasno** kot dokazano spoznali, da je **dr. Brumen sodnijsko znani ovaduh (denuncijant)**.

Porotno sodišče v Celju.

Kozem, bivši tajnik okrajn. zastopa Celjskega, obsojen.

V okrajnem zastopu Celjskem je bivši tamošnji tajnik Jožef Kozem, kakor smo že poročali, v zadnji dobi svojega poslovanja učinil velika poneverjenja in goljufije. Imel je pri načelniku in večini odbornikov neomejeno zaupanje, vsled česar se je predrznil, taisto na prav nezaslišan način zlorabiti. Prerejal in ponarejal je različna pisma in račune, tako da je v teku časa dosegla svota poneverjenega in si po krivičnem prisvojenega denarja višino zneska 42.904 kron.

Ponarejal je račune o okrajnih dokladih 35 tisoč 800 kron, nadalje pri oddaji bakrene galice 1654 K ter o kreditnem poslovanju 5450 kron in to skozi deset let.

To je vendar grozna malomarnost, ki se sme po pravici dotičnemu nadzorstvu očitati. Pregovor pravi: „Priložnost nareja tatove“ in ta se je v tem slučaju v polni meri uresničil. Dr. Sernev (načelnik okrajnega odbora) in dr. Dečko sta mu pustila vso poslovanje okrajnega zastopa, da je delal kako in kaj je hotel ter nista, kakor bi bila to nju dolžnost, pregledala računov ter presodila, ali so v pravi visočini nastavljeni ali ne in če se medsebojno ujemajo.

Tem gospodom se to ni zelo potrebno, ki jim je dovolj poroštva za poštenost in pravičnost tajnikovo njih prepričanje, da on vrlo trobi v klerikalni rog, da se povsod kaže kot navdušenega pervaka ali vsaj njih pristaša. Ako bi količkaj imeli ali hoteli imeti oči odprte, lahko bi bili zapazili, da se Kozemova potrata in razkošno življenje ne strinja z njegovimi dohodki. Nosil se je prav oblastno in elegantno, kupil si lepo posestvo ter isto uredil in opravil tako, kakor da bi bilo letovišče kakega plemenitaža. Vozil se je v finih kočijah z elegantnimi damami, prilejal jako zanimive zabavne večere z razkošnimi pojedinami in godbo. To pa stane, kakor je vsakomur znano, ogromno penezev, ker pa teh ni imel in tudi toliko ni zasluzil, prilastil si je potreben denar po krivičnem potu. Priložnosti k takim činom je imel dovolj, po-

sebno pa ste mu olajšali to početje neomejena zaupnost in naklonjenost ter nezaslišana malomarnost načelnika okrajnega odbora in odbornikov, kateri bi bili morali Kozemu bolje na prste gledati ter vsaj o sklep u letnih računov previdneje postopati.

Kak krik in vik bi nastal, ko bi bil Kozem naprednjak. Klerikalna stranka bi vriščala, kakor nekdaj prebivalci Sodome in Gomore! Tako pa skušajo klerikalni listi in lističi vse tako obrniti, kakor se njim zdi boljše in odpuštljive je.

Kozem, ki je svoja hudodelstva večinoma obstal, bil je krivim spoznan ter obsojen po §§ 181, 197 d, 200, 201 a, 203 z uporabo §§ 183 in 34 kaz. zak. na 5 let težke ječe. Porotna obravnava se je vršila dne 24. novembra t. l. pri okrožnem sodišču v Celju, predsedoval je deželno-sodnjski svetovalec Perko.

V začetku letošnje jeseni so se dognali v Celjski okolici zaporedoma tolovajski napadi. Neutrudnemu zasledovanju orožnikov se je naposled posrečilo, da so zločinka prijeli. Bil je ta 27-letni brezslužni pekovski pomočnik Karol Plesnik od Sv. Martina v Rožni dolini.

Dne 23. t. m. je stal pred porotnim sodiščem v Celju, spoznan je bil krivim ter obsojen na 12 let težke ječe in policijski nadzor.

Spodnje-štajerske novice.

Našim naročnikom! Prosimo naše cenjene naročnike, da naročino, zaostalo kakor tudi za prihodnje dobavljanje lista, pravočasno vpošljejo, da se nam prihrani nepotrebno opominjanje in da zamorejo naročniki „Štajerca“ redno dobavljati.

Štajerski deželni odbor je v svoji seji dne 2. novembra 1903 gimnazijalna učitelja gg. dr. Janeza Pirheggerja in dr. Jožefa Zacka v Ptaju v nju službi kot definitivna potrdil ter njima podelil naslov „profesor“.

Iz Kamnice pri Mariboru se nam piše, da tamošnji katehet do otrok revnih starišev nima pravega usmeha. Da bi viničarji in rokodelci bili v obče bolj imoviti kakor posestniki, to je neresnično, saj nam doslej ni znan tak kraj, v katerem bi obstajale take razmere. Gospod kaplan, imejte malo več potrpljenja in pomislite ter spoznajte, da to ni prav, ako vi o zasebnih družinskih razmerah izprašujete vašo šolsko mladež. Ako okolščine to neobhodno zahtevajo, da namreč morate vi o zasebnih družinskih razmerah vaših župljanov, oziroma starišev vaših učencev kaj poizvedeti, tedaj je bolje, da izprašujete o takih rečeh odrasle ljudi in poročila, katera boste od teh dobili, bodo tudi verjetniša in zanesljivejša. Učencem, ki so resnično revnih starišev, pa prizanete, saj oni niso krivi svoje revščine, če so jo morebiti tudi stariši sami zakrivili, dajte jim raje potrebna učila iz svojega ali jih priporočite kakemu

milosrčnemu dobrotniku, brez katerih tudi vaš kraj ni! — Če kak novodošli učenec ali učenka ne razume ondašnjega podučnega jezika, ne pretepajte ga, ker vtepli mu ne boste nepoznatega jezika, to vam more zagotoviti vsak izkušeni odgojitelj mladine. Za tokrat dovolj.

Iz Makolj se nam poroča, da si klerikalna stranka na vse kriplje prizadeva število naših ondašnjih naročnikov zmanjšati. Pa zaman je ves njen trud in napor. „Štajerc“ jim je postal ljub in drag priatelj, od katerega se ne morejo ločiti, nasprotno, prav težko že pričakujejo „Štajerčevi“ naročniki vsako novo številko katera jim ima prnesti in jim tudi prinese razvedrilna in potrebnega razjasnila. Naj klerikalnej drugali le kipi žolč in naj se penijo od jeze, da število naših naročnikov vedno in vedno narašča, to je dobro znamenje, da se ljudstvo probuja iz teme nevednosti in duševnega otrpka, da se budi k spoznaju resnice in laži. Nasprotniki se jezijo, da se jim tla vedno bolj majejo in umikajo iz pod nog; strah in groza jih sprehaja pri misilih, da ne bode več dolgo trpelo, ko bo konec njihovemu gospodstvu. Farško nadvladanje in nasilstvo bode preminilo, njih vpliv bode izginil in njih vsemogočnost se bode porušila. Le tako naprej, vrli Makolčanje, to je vaš lastni prid in vaše zadoščenje, nam pa delate veselje sé svojo neustrašenost in svojim krepkim napredovanjem!

Naprednjaki, ne dajte se od nikogar plašiti, naša stvar nam bodi sveta, bojudmo se za njo odločno in vztrajno, vsak naš korak naj bode naprej! Podučujte svoje prijatelje in znance, dramite jih iz duševnega spanja, budite jih k zavednosti. Bodite vesni kristjani, a ločite pleve od zrnja! Ako pride kdo, naj si bo še tako velik gospod in hoče vam vaše napredno prepričanje izpodbijati, ali pa vsaj skuša, je omajati, zavrnite ga pošteno in krepko: Mi hočemo naprednjaki ostati, nočemo se več klanjati klerikalnim nasilnikom, kateri nas le tedaj poznaajo, kendar nas potrebujejo, bodisi pri napolnjevanju svojih nenasitljivih žepov, bodisi kot sredstva za dosego svojih političnih namer! Ne dajte si kratiti svojih svoboščin in pravic, vztrajajte v boju zoper te ljudi, ki hočejo vas za zmiraj v nevednosti obdržati, ker le nevednost ljudstva njim gospodstvo omogočuje, ter bodite uverjeni, da bode vas v tem boju krepko in neustrašeno podpiral in zaslanjal vaš priatelj „Štajerc“. Bojimo se samo Boga, drugega nikogar na svetu.

Za denar opravljava tercijalke molitve za pokojne, kakor „Gorenjc“ piše, tudi na Kranjskem. Na našem južnem Štajerju ta obrt precej cveti, in skrajni čas bi bil, temu nedostatku enkrat v okom priti. Vsakomur na deželi je pač znano, koliko babur lazi ob različnih prilikah od ene do druge kmečke hiše ter sé svojim nadležnim moledovanjem skuša lahkoverne ljudi oguliti za večjo ali manjšo svoto denarja, češ, da ima iti na to ali ono božjo pot. Nekateri taki berači tudi zares grejo, a veliko jih je, ki se za čas romanja v kak skriti kraj odstranijo,